

Șavuot - Cartea Rut; două femei incredibile: Naomi și Rut 5784

Cartea Rut pare la prima vedere o idilă pașnică, care începe cu o familie care în momente de criză părăsește barca care se scufundă și din toată familia supraviețuiește doar mama. Iată că foametea a încetat și ca atare ea decide să se întoarcă în Iuda. Femeia singuratică se hotărăște să ajungă în țară de una singură. În mod neașteptat ea ajunge însoțită de o tânără – nora ei străină, moabită. Aceasta își asumă grija pentru veniturile lor și câștigă bunătatea și sprijinul unuia din bogătașii orașului Bet-Lehem. Mama familiei refăcute, din proprie inițiativă provocând căsătoria acestui avut cu nora ei. Toată comunitatea o felicită din tot sufletul, iar nepotul care se va naște ca să-i aline singurătatea, nepotul acestuia nu este altul decât marele rege David. Cartea ne aduce culorile câmpiilor remarcabile cu cereale. Noi vedem o idilă țărănească familiară, relaxantă și dulceagă, care numai înveselește cititorii.

Însă acesta este un camuflaj pastoral cu care se înfășoară cartea. Nu conține nici bociri, nici povești de război, nici jeleri și nici înfruntări între profeți și poporul greu de stăpânit. Este o poveste familiară cu un sfârșit fericit.

Toate acestea sunt o mască de câmpii de cereale care se clatină în vânt sub care se ascunde o poveste de moarte și durere, părăsire și izolare, dar și îndrăzneală și relații personale care luminează bezna.

Primele versete ale cărții reprezintă înnodarea din ce în ce mai strânsă a singurătății cu moartea în jurul lui Naomi. Ea rămâne fără soț și fără fii: „Femeia a rămas fără cei doi copii ai ei și fără soțul ei” (Rut 1:5), o văduvă străină, singură, într-o țară străină. Nu este nevoie de prea multă imaginație ca să descriem sufletul ei devastat. Ea le mărturisește lui Rut și Orpa – nurorile ei, de câteva ori că ea se simte blestemată: „căci sunt foarte amărâtă pentru voi, căci a ieșit împotriva mea mâna Domnului” (Rut 1:13). La fel cuvintele pe care le spune vecinilor sale din Bet-Lehem care se emoționează la întoarcerea târzie a ei: „Nu mă [mai] numiți Naomi, ci numiți-mă Mara, căci m-a amărât Atotputernicul mult. Eu am plecat plină și Domnul m-a înapoiat goală. De ce să mă numiți Naomi, când Domnul a mărturisit împotriva mea și Atotputernicul mi-a făcut rău” (Rut 1:20-21).

În agonia ei de singurătate ea își dorește doar să se întoarcă la meleagurile vieții ei și să moară în singura țară în care ea s-a simțit acasă. Însă dacă citim cu atenție capitolul 1, putem observa că o mare parte este dedicată încercărilor de a convinge pe cele două nurori să nu i se alăture, ci să rămână în țara lor natală. De ce? Fiindcă încercările de reabilitare la Bet-Lehem sunt egale cu zero. Ea își adună toate capacitățile retorice în aceste încercări pentru ca ele să se întoarcă „fiecare la casa mamei ei” (Rut 1:8).

Însă oare de ce? Doar nimic altceva nu ar bucura-o mai mult decât dacă cele două tinere i s-ar alătura. Nurorile ei iubite doresc să se alăture ca s-o aline în neplăcuta ei întoarcere. Replica lui Naomi este surprinzătoare. În loc să le strângă la piept ca să se sprijine pe ele, ea alege să le alunge de lângă ea cât mai repede.

Naomi se gândește doar la ele și nu la ea însăși. Naomi se simte blestemată „Eu am plecat plină și Domnul m-a înapoiat goală”. În loc să simtă compătimire în fața situației ei, ea are grija celor două tinere și a viitorului lor. Acesta este gestul uman superior din toată cartea și ne semnalează cele care vor urma.

În timp ce Naomi este ocupată cu nurorile ei, Rut este ocupată de durerea lui Naomi. Rut nu renunță și ea ajunge

Împreună cu soacra ei la Bet-Lehem. A doua zi iese să adune spice – un fapt care nu este ușor deloc pentru o moabită, care este o femeie străină cu un status ilegal. Pe câmpie se ascund primejdii de hărțuire. În momentul acela apare Boaz, stăpânul terenului și hotărăște s-o apere: „Am poruncit slugilor deja să nu se atingă de tine” (Rut 2:9).

Rut adună spice cu perseverență și astfel umple lipsurile lui Naomi nu doar cu o felie de pâine, ci și cu o felie de grijă și susținere. Acest belșug al lui Naomi parcă s-ar scurge de pe ea și așa se trezește din nou gândind la semenul ei, la Rut: „Voi căuta așadar pentru tine un [loc de] odihnă ca să-ți fie bine” (Rut 3:1). Iar Rut? Ea – după o noapte tulburoasă, după ce i-a asigurat și veniturile și sprijinul, Boaz i-a făgăduit „Dacă el te va răscumpăra, bine, să răscumpere. Și dacă nu va dori să te răscumpere, te voi răscumpăra eu – viu este Domnul” (Rut 3:13). După ce Boaz i-a umplut sacul cu orz, ea s-a uitat în ochii soacrei ei și a spus: „Aceste șase [măsuri] de orz, mi le-a dat, căci mi-a spus, nu te duce cu mâna goală la soacra ta” (Rut 3:17).

Toate onorurile primite de familie se dau lui Naomi, chiar și cele meritate de Rut. De aceea, nu trebuie să ne mire următorul verset, după ce Rut a născut un băiat: „Iar vecinele i-au dat nume, spunând, i s-a născut un fiu lui Naomi” (Rut 4:17). Capabilitatea lui Naomi de a oferi este uriașă, până și Rut și-a considerat fiul ca un urmaș direct al lui Naomi. Gândurile lui Rut erau îndreptate spre soacra ei care era în doliu și grija ei era cum s-o sprijine mai bine. Ea este ocupată nu doar cu binele ei, ci și cum să-i umple brațele lui Naomi cu spiritul bebelușului nou născut.

Așadar nu este o idilă dulceagă, ci o poveste despre două femei pierdute, care au reușit să se refacă prin dăruire una celeilalte. Aceste femei ne învață că atunci când totul pare pierdut, putem reveni și repara problema.

Cartea Rut ne învață, între altele, că mari revoluții încep de la indivizi care pot percepe durerea semenului lor – aceasta fiind începutul reparării sociale. Generozitatea este idea principală a cărții Rut și al celor două femei exemplare de la care fiecare dintre noi ar fi bine să ia cel puțin o bucățică. Așa vom fi o societate mai bună și mai dreaptă.